

A in Domino. Deinde, in qua viget laus Dei, celebratur & prædicatur nomen Dei. Tertiò, in qua studetur veræ iustitiæ, & ad illius conseruationem exercentur recta & incorrupta iudicia. Talis ciuitas verè fidelis ac Dei ciuitas est, veræ ac cœlestis Hierusalem filia. Est autem & cœlestis Hierusalem imago hîc consideranda. Terrena Hierusalem sic erat ædificata, vt esset ad eam ascendendum, propter loci situm. Cœlestis Hierusalem constructa est in cœlis, nec in eam, nisi ascendendo ex huius vitæ sæcibus, per alacritatem spiritus accedi potest. Carnales ac terreni homines illò non pertinent. Deinde terrena Hierusalem ad hoc constructa erat, vt esset ciuitas populi Dei, conuentibus illius deputata. Sic Hierusalem illa cœlestis ad hoc est ædificata, vt illic tribus Domini, populus electorũ ac credentium in hac vita votis fidei, post illam æterna corporum ac spirituum societate conueniant. Huc nos dirigit Apostolus, dicens: Quærite quæ sursum sunt. Et illò nos accessisse, Ebr. 12. admonet. Terrena Hierusalem cultum diuinæ laudis habebat. Cœlestis demum ea est, in qua & angeli, & sanctorum Ecclesia, Dominum Deum in sempiternum laudant & laudabunt. Habuit terrena Hierusalem sedem Davidis: cœlestis, sedem habet Christi filij Dei, regis regum, & Domini dominantium, cuius David typus quidam extitit. Terrena habuit tribunalia, vnde de omnibus Israëlitis iudicabatur. Cœlestis tribunal habet, vnde iudicatur & iudicabitur de toto terrarum Orbe, & cunctis in vniuersum mortalibus, &c. Vtinam ista perpendamus, & toto corde ad cœlestem illam Hierusalem aspiremus omnes, quotquot illius censemur alumni.

Optate pacem Hierusalem. Primùm obseruemus, quid optandum sit Hierusalem ciuitati Dei in terris constitutz. Optate, inquit, pacem Hierusalem. Admodum conuenienter. Versabantur enim in medio hostium illius ciues, & erant impiarum gentium insidijs & impugnationibus obnoxij, vt nihil illis conuenientius pace à Deo peti & optari potuerit. Eiusmodi conditio est ad finem vsq; Mundi Ecclesiæ fidelium, vt & ipsi apprecanda sit pax & quies à Domino. Nam in Mundo pressuram patitur, & ab impijs Satanæ satellitibus indefinenter affligitur. Addunt: Prosperè agant, qui te diligunt: & Sit prosperitas in palatijs tuis. Prosperitas est omnium eorum, quæ necessaria sunt, inoffensus & optatus successus. Rectè adiungitur illa paci. In Ecclesia Christi prosperè succedunt omnia, quando fidei, spei, charitatis, cognitionis Christi, renouationis & veræ pietatis incrementa liberè & inoffensè prouehantur. Igitur & illa optanda est Ecclesiæ fidelium. Deinde & illud notemus, quòd dicit: Prosperè agant, qui te diligunt. Innuitur non esse sperandam istam pacem & prosperitatem ciuitatis Dei, nisi illis qui eam diligunt. Non est ociosa ista specificatio. Habebat Hierusalem non paucos degeneres ciues, quorum corda magis cum hostibus, quàm cum ipsa iungebantur & conspirabant. Et vtinam non sit hæc eadem fors & conditio Ecclesiæ Christi. Sunt in illa innumeri, qui quamuis amici videri velint, re ipsa tamè non illam, sed se ipsos quærunt, & sub illius nomine quæstũ exercerent omnium turpissimum ac nefandissimum, vt reliqua execranda taceam: vt si rectè inspiciantur & cognoscantur, nocentissimi Ecclesiæ hostes, & ipsissimi inimici Dei deprehendantur.

Propter fratres meos, & proximos meos. Admonemur hisce duobus versibus, primùm, quo loco quisque fidelis fidei suæ consortem habere debeat, fratris videlicet & proximi loco. Deinde quibus de causis amico debeat esse præditus affectu erga Ecclesiam fidelium. Propter fratres, inquit, & proximos meos. Et, Propter domum Domini Dei nostri. Hæc duo debent spectari in Ecclesia Christi. In hac sunt fratres & proximi. In hac est domus Dei. Imò ipsa est domus Dei, in qua sunt filij Dei ac veri fratres. O verè felicem, & verè Christianum, quisquis vera & germana Christi cognitione ac fide, deinde & vera secundum spiritum filiorum Dei præditus, ex animo dicere potest: Propter fratres meos: & proximos meos, & propter domum Domini Dei nostri, & quero & precor, vt bene sit Ecclesia Christi.

OBSER.
Vers. 6. 7.
8. & 9.

PSALMVS CXXIII.

CANTICVM GRADVVM.

Apparet hunc Psalmum eorum esse, qui propter pietatis studium, & fortunã humiliorem ac despicatorem in ipso populo Dei à potentibus, primoribus, & opulentioribus contemnuntur & probris afficiuntur. Suspiciunt illi ad Deũ in ipsos cœlos, & misericordiam illius implorantes, de eo impensè queruntur, quòd superborum & arrogantium probris ac sanis facti sint obnoxij.

Ad te leuo oculos meos, qui habitas in cœlis.

2. Ecce sicut oculi seruorum ad manum herorum suorum, sicut oculi ancilla ad manum heræ suæ: sic sunt oculi nostri ad Dominum Deum nostrum, donec misereatur nostri.

3. Miserere nostri Domine, miserere nostri, quia admodũ saturati sumus ignominia.

4. Admodum saturata est anima nostra subsannatione locupletam, & contemptu superborum.

Subsannatione locupletum. Græc & vulg. Lat. legunt: Opprobrium abundantibus, & despectio superbis. Ad te leuo oculos meos.] Versu primo exprimitur illud, quòd pij, dum probris & ignominia afficiuntur, ad Deum confugiunt, & secundum cordis sui mœsticiam in cœlos suspiciunt, tanquam sedem & arcem illam, vnde omnis iniustitiæ vindicta, & innocentum assertio expectatur. Dicit itaq; pius animus: Ad te Domine, qui cœlos inhabitas: hoc est, qui Dominus es omnium, & potestatem habes in omnia, oculos meos in ipsos cœlos attollo: id est, Abs te auxilium peto & expecto.

LECTIO.
Vers. 4.
EXPLA-
NATIO.
Vers. 1.

PP 2 Ecce